

ОСНОВНИ ПРАВА ЗА МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во Член 29 од Уставот на РМ е утврдено дека на територија на државата странците уживаат слободи и права гарантирани со Уставот, под услови утврдени со закон и меѓународни договори.

РМ е потписник на најголемиот дел меѓународни договори на Обединетите нации и Советот на Европа, а правата на мигрантите се вклучени и во законите за странци, азил и привремена заштита и општата управна постапка преку кои на мигрантите им се гарантираат следниве права:

1. МИНИМУМ ГРАЃАНСКИ И ПОЛИТИЧКИ ПРАВА

- Право на живот: властите не смеат да користат неразумна сила при обидот да ги спречат мигрантите да влезат во државата и имаат обврска да се обидат да ги спасат животите на оние кои на кои им се загрозени преку влегување во државата
- Заштита од мачење и нечовечно или понижувачко постапување или казнување: Властите се обврзани да превенираат и заштитат од мачење сите лица кои се лишени од слобода на нејзина територија. При протерување од државата мора да се почитува правото на достоинство, а присилните мерки мораат да бидат сведени на минимум
- Право на слобода: притворањето смее да се користи единствено како последно средство, мора да биде одобрено од суд и да не трае прекумерно
- Заштита од ропство и принудна работа
- Право на азил и забрана за присилно протерување за време на постапката
- Право на ефективен правен лек пред протерување: мора да се обезбеди пред компетентен, независен и непристрасен орган кој ќе овозможи толкување и преведување
- Почитување на приватниот и семејниот живот: Не смее да има протерување онаму каде што има „особено силни врски“
- Право на еднаквост: не смее да постои дискриминација при користењето на правата или пак дискриминација врз основа на раса или етничка припадност при прифатот, престојот и протерувањето
- Право на кореспонденција

2. МИНИМУМ ЕКОНОМСКИ И СОЦИЈАЛНИ ПРАВА

- Право на соодветно домување и сместување кои ќе го гарантираат основното човеково достоинство
- Право на итна медицинска помош вклучително и психолошка помош
- Право на социјална заштита за зачувување на човековото достоинство: на децата мигранти мора да им се обезбедат истите права како за децата со македонско државјанство
- Право на основно и средно образование
- Право на хуманитарна помош